

STREIKA ella ikki

Vit spyrja J. H. Danbjørg um sáttmálarnir fyrri 1954 eru í lagi ella ikki.

Hartil svarar Danbjørg soleiðis:

Fiskimenn eru illa tilfríðir við teir sáttmálarnar, sum vóru í gildi í 1953. Fiskimannafelögin hava latið reiðararnar vita, at fiskimenn ætla ikki at mynstra fyrri hesar sáttmálarnar aftur í ár.

Suðuroyar Fiskimannafelag hevur boðað frá, at vit eru fúsir at tingast um nýggjar sáttmálarnar. Men reiðararnir siga kortaneir og halda fast við, at teir somu sáttmálarnir skulu galda fyrri 1954.

Fiskimenn megu nú sjálvir taka avgerð, um teir vilja sigla fyrri teir somu sáttmálarnar ella streika.

Eg vóni skjótt at frætta frá sóknarformanninum fyrri Suðuroyar Fiskimannafelag, sigur J. H. Danbjørg

Oliver N. S. Midjord deyður.

Oliver var føddur í Hóví tann 21. oktober 1894 og doyði á Landssjúkrahúsinum í Tórshavn 15. í hesum mánaða.

Hann var raskur og dúgigur sjómaður.

Vit, sum kendu hann, hava einans góð minni um hann.

Kona hansara var ættað úr Porkeri. Tey keyptu hús á Tvøroyri og búðu har.

Vegna tess, at synir teirra búgva í Tórshavn, varð Oliver jarðaður her í tí nýggja kirkjugarðinum.

Frið lýsa vit yvir minni hansara.

J. H. Danbjørg

Læraraverkfallið í Noregi.

Sum áður frásagt, gjördu lærarar við fólkaskúlan í Oslo verkfall 10. í h. Verfallið umfatar 1391 lærarar og lærarinnur hjá 37.000 børnum í teim 48 fólkaskúlunum har eru.

Læraralónirnar eru minkaðar eitt sindur. Lærarar royndu nú at javna henda mismunin, men samráðingarnar endaðu úrslitaleyst, sjálvt um staturin vildi ganga við til lønhækkan — eftir teim ymisku lønarstigunum við 1400, 1000 og 700 kr., hvat veruliga í fyrsta umfari var meira enn kravt varð, men vildi komið at givið minni í samband við ellisviðbótini sum fráleidd.

Lönarstiginu eru í lötuni:

Lærarar, settir áðrenn 1. juli 1950: Grundlön 11.220 kr. Hægsta løn 13.160 kr.

Lærarinnur, settar áðrenn 1. juli 1950: Grundlön 9.400 kr. Hægsta løn 13.160 kr.

Lærarar, settir aftaná 1. juli 1950: 10.020 kr. Hægsta løn 12.360 kr.

Lærarinnur, settar aftaná 1. juli 1950: 8.400 kr. Hægsta løn 10.560 kr.

Yvirlærarar fáa ymiskar viðbótur. Lönir teirra eru frá 13.380 kr. upp í 16.805 kr.

Hví riður tú so niðarlaga, Hákun Djurhuus, landsstýrismaður?

Ert tú særður? Hákun! Men hevur tú kortini hug at bera svörð á loft og halda fram við stríðnum, var tað so ikki betri at sissa seg og ikki høgga í villum og veita sær sjálvum ólívssár?

Men tað sómir seg kanska ikki at vorkunna sær við góðum ráðum.

Hasi høggin, tú gavst mær í »Dagblaðnum« nú ein dagin, kendust mær sum brestir frá deyðstungnum hvali. Havi neyvan lisið ella verið fyrri nokrum meira ólátaðum.

Tá ið hatta lagið er á mótstöðumannin, er tað ikki stríðsgirnd, men onkarkensla, ið rennur at einum.

Hav mær til góðar, háttvirdi landsstýrismaður. Men so var mær fyrri, tá ið eg las grein tína.

Vildi eg sær politiskan deyðamein, bað eg teg um at fáa grein tína í hvørt blað, so øll kundu fáa høvi at siggja, hvussu berur tú stendur.

Tú helt eina ferð, segði danskt blað, ið spurdi teg um förara tín, Th. Petersen, at maður sparkar ikki eftir fallnum manni. Grein tín kundi elvt manni í aftursvari at tikið orð tinni uppaftur. Men tú heldur, at javnaðarmenn ikki eiga at fletta björnina á skinninum.

Óttin er í blóðinum at verða flettur, skilji eg. Men grát ikki, Hákun. Mætari maður fall — og verðin stóð kortini. Føroyum verður ikki verri hurtur úr. — — —

Blaðstjóri okkara hevur í seinasta blaði vist sær aftur og vart æru sína og borið seg undan at hava annan skotbjálva vegna greinir blaðsins enn sjálvan seg. Haldi við honum, at illa sómir sær sum lærara hansara at taka ábyrgdina og pennin úr hondini á honum. Hann er maður at bera sína ábyrgd og standa til svárs fyrri blað sitt.

Hví ert tú so óskoytin á prent við navn undir at fáa allar Norðoyingar og aðrar, ið hava upplivað trættuna um læknasetanina í Klakskvík, at hugsa av nýggjum um lut tín í hesi trætu?

Var tú ikki deyðasærður, lat tú móðina renna av sær og sissaði teg og tagdi.

Tú brigdar mær, at eg havi fingið Norðoyingar til ógerðir.

Skilir tú ikki, at tú við hesi skuldseting ger Norðoyingar til minni menn?

Teir takka sær ikki fyrri hesa manninkan.

Onkur vil vera við, at tú, tá ið tú segði hetta, ansaði ikki, at tú við hesi skuldseting høgdi æruna hjá Norðoyingum, tí tú var einans girndur at seta meg í eygum Dana sum tann, ið átti alla skuldina fyrri stríðið.

Um so er, verður tú ikki størri maður av tí.

Eg eigi ongan heiður av ibirting av nøkrum læknastríði.

Eingin veit hetta betri enn Norðoyingar sjálvir.

Tú kannst fáa hvønn einasta Norðoying, ið sannur vil vera — hvønn einasta av teimum 95 %, haruadir Robert Joensen, at vátta, at teir ikki hava hoyrt meg sagt eitt einasta eggjandi orð í læknatrætuni.

Tú fært teir at vátta, at mín einasti lutir í hesi trætu hevur verið at tala fyrri seining og sett fram semingsuppskot, ið skilamenn innanfyri allar partar ásanna vildu loyst trættuna, um okkara heimligu myndugleikar hövdu tikið undir.

Norðoyingar kenna stöðu mína. Hon er ikki broytt. Teir hava litið á og skulu lita á, at eg vil her heima sum niðri í Danmark ikki lata ljóðið falla fyrri at fáa menn at skilja, at málið má verða loyst, annaðhvørt so sum á fyrsta sinni skotið upp av mær og Robert Joensen, ella soleiðis sum flokkarnir, ríkisumboðsmaðurin, landsstýrið og sjúkráhusstýrið og umboðsmenn fyrri Norðoyingar vóru samdir um. Og lat meg siga sær heraftrat, at so liggur fyrri, at ríkisstýrið, ið fór, var, og ríkisstýrið, ið situr, er fúst at loysa læknatrættuna sambært ta stöðu, ið myndugleikarnir her taka. Tí liggur á sær, Hákun Djurhuus, landsstýrismaður og øllum tykkum, ið ráða fyrri borgum í Føroyum í dag.

Her snýrt sær og tykkum veldismonnum ikki undan.

Heldur enn at minka Norðoyingar og siga ósatt um meg skuldi tí tú Hákun Djurhuus, landsstýrismaður — umboðsmaður valdur av Norðoyingum — roynt at ríkið landsstýrismenninar, fólkaflokkin og sambandið á tingi at vaska ta skemdargerð og skomm av sær, ið teir framdu, tá ið teir á tingi sviku givnu orð og lyfti til Norðoyingar.

Her er einki tvíhyti, Hákun Djurhuus, landsstýrismaður.

Tú og ikki eg rekur undir flógva brot og krappan rennistrong.

Torir tú ella orkar tú at taka ábyrgdina fyrri grundbrotum og skúr-unum har úti?

Tórshavn, t. 12. ferbr. 1954.

P. M. Dam.

Setist í búg í Grønlandi.

Vit hitta Samuel Paula Midjord í Lopra.

Hann hevur verið tætt at teimum árum uppi í Grønlandi og er nú við at byggja sær hús har uppi.

Hvussu stendur til nú? spyrja vit.

— Alt í besta lagi.

Vit hoyra, at tygum skulu verða grønlandingar?

— Jú, so er. Eg eri við at byggja mær hús. Tað verður liðugt í summar. Tá skal kona mín koma upp. Og saman við einum Dana havi eg keypt eina skonnart uppá 250 tons. Hevði vónað at fingið hana til várfiskiskapin. Men tað tekur tíð at seta frystigreiðir í hana, so eg vænti, at vit nú neyvan verða lidnir til ta tíð. Men hon kemur so — og vit hava fingið útflutningsloyvi uppá 1500 tons. So er bara at fiska.

Hvussu er við vetra- og várfiskiskapinum?

— Um veturin og várið er órgryn timer stórum feittum fiski, ið stendur stappaður í torvum inni á fjørðunum. Hann, ið hevur skipið og manningina, hevur nógv at gera.

Og veðrið?

— Veðrið um veturin í Grønlandi líknar ikki veðrinum her. Tað er nógv arbeiðsligari har uppi.

Kunnu tygum siga okkum, hvussu líkindini eru fyrri lánnum har uppi.

— Til húsabygging fær maður: í studningi 50 %, rentufrítt lán 25 %,

híni 25 % til 1½ % rentu p. a.

Avdráttartíðin gongur upp ímóti 60 árum.

Men tá skulu húsin verða bygd eftir góðkendum tekningum og vera útgjörð við øllum nútímans búhentleikum.

Til at seta nakað á stovn í vinnulivinum fær maður, ið kann seta 10 % sjálvur í virkið:

50 % í studningi,

25 % sum rentufrítt lán og

15 % í lán til eina rentu uppá 1½ % p. a.

Men fyrri at fáa hesar sömdir, má vera prógvað, at virkið er neyðugt, og at tað ikki verður óðrum stovnstettum virki, ið hevur fingið almennan stuðul, at meini.

TÁIÐ TIT KOMA TIL HAVNAR

minnist til at vitja niðan í »SMÆRUNA«. Har fáa tit nógv av ymiskum kjøtvörum, ein hóp av viðskera og mangt annað gott. Eisini ta frálíku bíligu lambstálgina — bert 3 kr. 70 oyr. pr. kg.

»SMÆRAN«

Bleyt sápa

Biðið um føroyska bleytsápu. Fæst í pakkum og leysum.

A/s OKKARA, Tórshavn